

יְהוֹשֻעַ בְּנֵי נֹחַם יִזְהָרוּ בְּזֶהָרַת הַדְּבָרִים

מֵאֲמָרֵי

הַלֵּל וְזִמְרָה

מְלֻכּוּתִים מְסֻפָּר

הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ

עִם הַפִּירוּשׁ הַנִּפְלֵא

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

בעזרת השם יתברך

מאמרי

הלל וזמרה

מלוקטים מספר

הזהר הקדוש

עם הביאור הנפלא

מתוך מדבש

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוק"ל

יוצא לאור ב-70.000 עותקים לחלוקה חינם

לרגל יומא דהילולא של בעל מתוך מדבש זצוק"ל

להחיש הגאולה מתוך חסדים ורחמים

הבוחר בשירי זמרה

איתא בגמ' (חולין צא ע"ב) **חביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת** שישאל אומרים שירה בכל שעה ומלאכי השרת אין אומרים שירה אלא פעם אחת כו', ואין מלאכי השרת אומרים שירה למעלה עד שיאמרו **ישראל למטה**. וכתב המהרש"א שם בתוך אורך דבריו: ולזה מבואר כי **ישראל הם לפני ממוחצת המלאכים** כו' ועל כן הם הורשו בכל שעה לומר שירה לפניו יתעלה. עוד אמרו רבותינו ז"ל (שבת קיח ע"ב) **"א"ר יוסי יהא חלקי מגומרי הלל בכל יום, ומסקינן דהיינו פסוקי דזמרא**. ופי' המהרש"א דרבי יוסי קאמר כן כדי לזרז בהן את הבריות שיהא חשוב בעיניהם לדקדק בהם, לפיכך אמר יהא חלקי עמהם.

להבנת הענין נצטט מדברי הגה"ק רבי אלעזר אזכרי זי"ע בספרו חרדים (פ"ט אות ו): דרך החושק לשורר, וכיון שאהבת יוצרנו נפלאה - מכל האהבות - האוהב אותו בלב שלם ישיר לפניו יתברך כאשר שרו משה ובני ישראל ומרים ודבורה ויהושע כו', **ובתוקף החשק בו יתברך הראשונים גם האחרונים שרו לפניו**, רבי יהודה הלוי, רבי יהודה החסיד, ורבי אברהם אבן עזרא וחבריהם זצ"ל. ולהלן בריש פרק לד כתב: אחד מן הענפים היקרים **שבהתלהבות החשק ישיר האוהב שיר ידידות לפניו**, ומרן החיד"א זי"ע בספרו עבודת הקודש הפליג בענין פסוקי דזמרה, כי כל הזמירות הוא לתקן עולמות והסדר הזה נכון ומתקן ע"פ הסוד ורזין עילאין, ולהלן (בעפרון שמיר אות יט-כד) הרבה לתאר את קדושת השיר והשבח, וכמו"כ הביא בשם הזוה"ק שצריך להתעורר באמירת פסוקי דזמרה ליראה את ה' בכל לבו.

והנה"ק בעל התניא זי"ע כתב (תניא פרק ג) כשעמד על דבר זיכוך הנפש והארתה בשמחת לב כתב בתוך הדברים: והנה כשיעמיק בזה הרבה - ביחוד השי"ת וכו' - ישמח לבו ותגל נפשו באמונה זו כי רבה היא כי היא קירבת אלקים ממש וזה כל האדם ותכלית בריאתו כו', ועל זה תקנו ליתן שבח והודיה לשמו יתברך בכל בקר ולומר **אשרינו מזה טוב חלקנו וכו' ומה יפה ירושתנו** כלומר שהאדם שש ושמח בירושה שנפלה לו הון עתק שלא עמל בו, כן ויותר מכן לאין קץ יש לנו לשמוח על ירושתנו שהנחילנו אבותינו הוא יחוד ה' האמיתי אשר אפילו בארץ מתחת אין עוד מלבדו וזו היא דירתו בתחתונים.

הבוחר בשירי זמרה

ומצינו ג"כ שדרשו חז"ל (ברכות י ע"א) על נעים זמירות ישראל דוד המלך ע"ה שאמר שירה על כל מצב חדש שאליו נקלע, כמו במעי אמו, בצאתו לאויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות, בעת יניקתו וכדומה, ופי' הגה"ק בעל באר מים חיים זי"ע בספרו ארץ החיים (עמ"ס ברכות) מהא דדרשו חז"ל שם מקרא דתורת חסד על לשונה, דהיינו שנתן שבח והודיה להשי"ת על כל חסד בפרטות שגמלו הקב"ה.

מכל האמור נתבאר בזה חובת האדם בעולמו להכיר בחסדי המקום עמו על כל צעד ושעל, ועי"ז להתעורר באהבה רבה ותשוקה גדולה אליו ית"ש ולבוא בשלמי תודה על כל הטוב אשר גמלו כמבואר במקראות ובדברי חז"ל ואחריהם בספרים הק' באורך כידוע, והן הן הדברים אשר יחדירו בנימי הנפש את תכלית האדם לקום מתוך מעמדו ומצבו ולהכריז לעצמו בהחלטה לבבית נחושה ואני קרבת אלוקים לי טוב.

מאמר המשבח להקב"ה כראוי תפלתו מתקבלת
 אוֹדָה יְהוָה בְּכָל לֵב, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְיֵצֶר הָרָע,
 בְּגִין דְּאֵינוּן מְשַׁתְּכִי תְדִיר לְגַבְיָה דְּבֵר נֶשׁ, כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר (דברים ו ה) בְּכָל לִבְכָּךְ וְאוֹקְמוּהָ.

בְּסוֹד יִשְׁרִים (וְעֵדָה) אֵלִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּכָל דְּרֵגִין בְּהוּ מִתְעַטְרֵן,
 פְּהֵגִי וְלִינוּאֵי, צְדִיקֵי וְחֲסִידֵי, יִשְׁרִים וְעֵדָה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר
 (תהלים פב ב) נֶצֶב בַּעֲדַת א"ל, וְאֵינוּן רְזָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֲטֹר

מתוק מדבש

מאמר "המשבח להקב"ה כראוי תפלתו מתקבלת", ובו מבואר שצריך
 תמיד לשבח להקב"ה ועי"ז תפלתו מתקבלת.

(מקור המאמר זוהר פרשת וישלח דף קעט ע"ז וצילוינו כרך ג עמ' תרלו)

מה שכתוב אוֹדָה ה' בְּכָל לֵב, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהּ כמו שכבר פירשו חז"ל
 במדרשים, כי בכל לבב היינו בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְיֵצֶר הָרָע ובשניהם תתן
 הודאות להקב"ה, דהיינו שתתגבר על היצר הרע עד שגם הוא ישלים עמך,
 בְּגִין דְּאֵינוּן מְשַׁתְּכִי תְדִיר לְגַבְיָה דְּבֵר נֶשׁ לפי ששניהם נמצאים תמיד
 אצל האדם, ואי אפשר לעשות שום עבודה מבלעדו, כְּמָה דְּאֵת אָמַר בְּכָל
 לִבְכָּךְ, וְאוֹקְמוּהּ וביארו חז"ל במס' ברכות דף נד ע"א, דהיינו ביצר טוב
 וביצר הרע.

בְּסוֹד יִשְׁרִים, אֵלִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל הם ישראל הנקראים ישרים, דְּכָל
 דְּרֵגִין בְּהוּ מִתְעַטְרֵן כי כל המדרגות מתעטרות בהם, פְּהֵגִי בחדו,
 וְלִינוּאֵי בגבורה, צְדִיקֵי ביסוד, וְחֲסִידֵי בנצח והוד (ממ"ש (ש"ס 4 ט) ווגלי
 חסידיו ישמרו), יִשְׁרִים בתפארת, וְעֵדָה במלכות, ומביא ראיה כי מלת עדה
 במלכות כְּמָה דְּאֵת אָמַר נֶצֶב בַּעֲדַת א"ל וכמו ששם א"ל הוא במלכות
 כן מלת עדת הכתובה אצלו היא במלכות, וְאֵינוּן רְזָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַעֲטֹר בְּהוּ והם סוד שהקב"ה שהוא התפארת מתעטר בהם, ר"ל עי'
 המצות ומעשים טובים שכל אלו הבחינות שישראל עושים, מעלים מן

בְּהוּ, וּבְגִין כֶּךָ בְּעֵי בֵר נֶשׁ לְשִׁבְחָא לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
תְּדִיר, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵרְעִי בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָתָן.

וּמֵאֵן דִּידַע לְשִׁבְחָא לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּדָקָא יָאוּת, קִדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא קְבִיל צְלוֹתֶיהָ וְשׁוֹיב לִיה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב
(שם צא יד-טו) אֲשַׁבְּחֶהוּ כִּי יֵדַע שְׁמִי וְגו', אֲרֵךְ יָמִים וְגו'.

מתוק מדבש

וממשיכים מוֹחִין הנקראים עטרות להתפארת, וּבְגִין כֶּךָ בְּעֵי בֵר נֶשׁ
לְשִׁבְחָא לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּדִיר ולפיכך צריך האדם תמיד לשבח
להקב"ה, בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵרְעִי בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָתָן לפי שהוא רוצה בשירות
ותשבחות של ישראל.

וּמֵאֵן דִּידַע לְשִׁבְחָא לִיה לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּדָקָא יָאוּת ומי שידע
לשבח להקב"ה כראוי, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְבִיל צְלוֹתֶיהָ וְשׁוֹיב
לִיה הקב"ה מקבל תפלתו ומציל אותו הִדָּא הוּא דְכְּתִיב אֲשַׁבְּחֶהוּ פִּי
אֲצִילֶהוּ מִן הַחַיּוֹת הַמְּמִיתוֹת, כִּי יֵדַע שְׁמִי הוּאִיל וְהוּא יוֹדַע וּמַכִּיר שְׁמִי
לַחַיּוֹת חֲרָד מִפְּנֵי, יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ, פִּי לֵכֵן כֹּאשֶׁר יִקְרָא אֵלַי אֶעֱנֶה לוֹ, עֲמו
אֲנִכִּי בַצֶּרֶחַ, פִּי בַעַת בּוֹא צֶרֶחַ בַּעוֹלָם אֲחִיהָ עֲמוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנָּה, אֲחַלְצֶהוּ
וְאֲכַבְּדֶהוּ, פִּי אוֹצִיא אוֹתוֹ מִן הַצֶּרֶחַ וְעוֹד אֲרַבֶּה כְּבוֹדוֹ, אֲרֵךְ יָמִים אֲשַׁבְּחֶהוּ,
פִּי יִהְיֶה שָׁבַע מֵהֶם לְגוֹדֵל הַרְבּוּי, וְאֲרֹאֲהוּ בִישׁוּעָתִי, פִּי בַעֲיִנִּי יֵרָאֵה בִּימִי
תְּשׁוּעַת ה'.

מאמר כל המלאכים וצבאות העליונים מזדעזעים ומהללים
את ה'

אמר רבי אלעזר בריה דרבי שמעון, פד נטא שמשא גדפוי,
למהך בתקיפות דגלגלוי, מבטשי בטלפיהון, בטרפי אילני
דגנתא דעדן, וכל מלאכין עילאין וחיותא קדישא, וכורסי יקרא
דמלפא, ובוסמיא דגנתא דעדן ואילני, שמיא וארעא וחיליהון,
מזדעזען ומשבחון למארי כולא, וזקפן וחמאן אתותיה דשמא
קדישא דאתפרש, דגליף בשמשא במטלגוי, ויהבין תושבחון
למארי עלמין.

מתוק מדבש

מאמר "כל המלאכים וצבאות העליונים מזדעזעים ומהללים את ה'",
ובו מבואר כי בעת שניצוצי השמש מתחילות לזרוח בעולם מתעוררים
כל הברואים העליונים לשבח להקב"ה.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נחלאשית דף כג ע"א ונצלוניו כרך א עמ' שג)

אמר רבי אלעזר בריה דרבי שמעון, פד נטא שמשא גדפוי למהך
בתקיפות דגלגלוי כשהשמש נוטה כנפיו דהיינו ניצוצותיו, ללכת בגבורת
גלגליו, מבטשי בטלפיהון הם מכים בפרסותיהם, דהיינו בדרך הלוחם, (כעין
זהמה כשהולכת ויהא מכה פרסומיה נקרקע), בטרפי אילני דגנתא דעדן בעלים של
האילנות שבגן עדן, ואז הוא הזמן אשר וכל מלאכין עילאין וחיותא קדישא
וכורסי יקרא דמלפא כל מלאכים העליונים וחיות הקדש, וכסא כבודו של
המלך ב"ה, ובוסמיא דגנתא דעדן ואילני הבשמים של הגן עדן
ושאר האילנות, שמיא וארעא וחיליהון וכן השמים והארץ וצבאם, כולם
מזדעזען ומשבחון למארי כולא מזדעזעים ומשבחים לאדון הכל. וזקפן
וחמאן אתותיה דשמא קדישא דאתפרש ומגביהים עיניהם ורואים את
האותיות של השם הקדוש המפורש, דגליף בשמשא במטלגוי שחקקות
בשמש במסעותיו והלוכו בגלגל, ויהבין תושבחון למארי עלמין ונותנים
תשבחות לאדון העולמים.

וְנִפְיָק הָהוּא קָלָא וְאִמְרִין לֵהוּ לְבְרִייתָא, דְּלֹא מְשַׁגְּחָן בִּיקָר מְלָכָא עֵילָאָה, פְּשָׁאָר כָּל בְּרִיין דְּאִינוּן מְשַׁגְּחִין, וְיַהֲבִין תוֹשְׁבַחְתָּא לְשָׁמִיָּה.

**מאמר פתיחת שערים לקבל תושבחות של ישראל
אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, אָסוּר לִיָּה לְבָר נָשׁ לְמִימַר תוֹשְׁבַחְתָּן דְּצְלוֹתֵיהּ,
אֵלָא עִם דְּמַדְבֻּמִּי חֲמָה, דְּכְתִיב (תהלים עב ח) יִירָאוּךְ עִם שְׁמִשׁ.
וְכֵן אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, צְלוֹתָא וְתוֹשְׁבַחְתָּא דְּלִילָא, מְשַׁקְּעָה**

מתוק מדבש

וְנִפְיָק הָהוּא קָלָא ואז יוצאת אותה הבת קול (מ"ל) וְאִמְרִין לֵהוּ לְבְרִייתָא ואומרים ומזהירים את הבריות, דְּלֹא מְשַׁגְּחָן בִּיקָר מְלָכָא עֵילָאָה לאותם שאינם משגיחים בכבודו של מלך העליון, פְּשָׁאָר כָּל בְּרִיין דְּאִינוּן מְשַׁגְּחִין וְיַהֲבִין תוֹשְׁבַחְתָּא לְשָׁמִיָּה כאשר כל הבריות שהם כן משגיחים ונותנים תשבחות לשמו יתברך.

מאמר "פתיחת שערים לקבל תושבחות של ישראל", יתבאר בו שזמן אמירת שירות ותשבחות של ישראל בתפלה הוא ביום, ומחצות הלילה בעסק התורה.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת צלצית דף כג ע"א וצנזורינו ככ א עמ' שגג-שנז)

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, אָסוּר לִיָּה לְבָר נָשׁ לְמִימַר תוֹשְׁבַחְתָּן דְּצְלוֹתֵיהּ אסור לו לאדם לומר תשבחות של תפלת שחרית בעוד שהוא לילה, אֵלָא עִם דְּמַדְבֻּמִּי חֲמָה דהיינו כשהחמה מתחיל להתנוצץ קודם הנץ החמה, דְּכְתִיב כמו שכתוב יִירָאוּךְ עִם שְׁמִשׁ יראו ממך בתפלת שחרית עם זריחת השמש, אבל לא בעוד לילה. **וְכֵן אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, צְלוֹתָא וְתוֹשְׁבַחְתָּא דְּלִילָא** התפלה והתשבחות של הלילה, דהיינו תפלת ערבית אסור להתפלל מבעוד יום, אלא מְשַׁקְּעָה

הַחֲמָה, עַד לֹא אֶתְחַזִּי סִיְהָרָא, דְּכִתִּיב יִירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ, דָּא
 הִיא צְלוֹתָא דְּצִפְרָא, וְלִפְנֵי יָרַח וְגוֹמֵר, דָּא הִיא צְלוֹתָא דְּלִילְיָא.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִהֲבָא, (מלאכי א יא) כִּי מִמְזִרַח שְׁמֶשׁ וְעַד מְבֹאוֹ
 גְּדוֹל שְׁמִי, וּבְאִיזָה מְקוֹם, בְּגוֹיִם, בְּאִינוּן דְּכִתִּיב בְּהוּ (דברים
 ד י) כִּי מִי גוֹי גְּדוֹל.

מֵאִי טַעְמָא, דְּתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
 עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלָאכֵי הַשְּׁרֵת לְמַעְלָה, לְקַלְסוֹ
 וּלְשַׁבְּחוֹ, וְאוֹמְרִים שִׁירָה וְרִנָּה לְפָנָיו בְּכָל לַיְלָה וְלִילָה, וְעָשָׂה
 כְּנִגְדָם יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְלוֹמַר שִׁיר וְשַׁבַּח לְפָנָיו
 בְּכָל יוֹם וָיוֹם.

מתוק מדבש

הַחֲמָה, עַד לֹא אֶתְחַזִּי סִיְהָרָא טַרַם שְׁנִירָה הַלְבֵנָה, אַז הוּא זְמַן שֶׁל תַּפְלַת
 עֲרִבִית, דְּכִתִּיב כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב יִירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ, דָּא הִיא צְלוֹתָא דְּצִפְרָא
 זו הִיא תַּפְלַת שַׁחֲרִית, וְלִפְנֵי יָרַח דּוֹר דּוֹרִים, דָּא הִיא צְלוֹתָא דְּלִילְיָא שְׁאֵז
 הוּא הַזְמַן שֶׁל תַּפְלַת עֲרִבִית.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִהֲבָא מִכָּאן נִשְׁמַע שְׁאִסּוֹר לְהַתְּפַלֵּל תַּפְלַת שַׁחֲרִית קוֹדֵם זְרִיחַת
 הַשֶּׁמֶשׁ, דְּכִתִּיב כִּי מִמְזִרַח שְׁמֶשׁ וְעַד מְבֹאוֹ פִּי' מִזְמַן זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ,
 גְּדוֹל שְׁמִי לִפִּי שְׁכוֹלֵם מִשְׁבָּחִים אֶת שְׁמִי, וּבְאִיזָה מְקוֹם, בְּגוֹיִם דְּהֵינּוּ בְּאִינוּן
 דְּכִתִּיב בְּהוּ בָּאלוּ שְׁכֵתוֹב בָּהֶם כִּי מִי גוֹי גְּדוֹל שְׁהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

מֵאִי טַעְמָא מְהוּ הַטַּעַם שְׁאִסּוֹר לְהַתְּפַלֵּל קוֹדֵם הַנֵּץ הַחֲמָה, דְּתַנִּינָן כִּי לְמַדְנוּ,
 אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְלָאכֵי הַשְּׁרֵת לְמַעְלָה לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְאוֹמְרִים שִׁירָה וְרִנָּה
 לְפָנָיו בְּכָל לַיְלָה וְלִילָה וְאֵז הוּא זְמַנָּם שֶׁל הַמְּלָאכִים לומר שִׁירָה, וְלֹא שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, וְעָשָׂה כְּנִגְדָם יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְלוֹמַר שִׁיר
 וְשַׁבַּח לְפָנָיו בְּכָל יוֹם וָיוֹם וְאֵז הוּא זְמַנָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לומר שִׁירָה, וְלֹא
 שֶׁל מְלָאכִים.

וְתֵאנָא, שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת הָיוּ הַלֵּילָה, וּבְאֵלוּ הַשְּׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת,
מִתְחַלְקוֹת שְׁלֹשׁ פְּתוֹת שֶׁל מְלָאכֵי הַשֶּׁרֶת לְשַׁבַּח לְיוֹצְרֵם,
בְּכָל מִשְׁמְרָה וּמִשְׁמְרָה, וּכְנֻגָּדָם יֵשׁ שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בַּיּוֹם, שְׁמִתְפַּנְפִּין
יִשְׂרָאֵל לְשַׁבַּח לְיוֹצְרֵם, בְּכָל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה.

תָּא שְׁמַע, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ אָמַר רַב, בְּצַפְרָא כְּשֶׁהַחֲמָה זֹרַחַת
הוּא זְמַן תְּפִלָּה וּבְעוֹתָא דִּישְׂרָאֵל, וּמִשְׁשׁ שְׁעוֹת וּלְמַעְלָה עַד
תִּשְׁעֵי שְׁעוֹת, זְמַן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, וּמִשְׁשְׁקָעָה הַחֲמָה עַד שְׁתַּחֲשֹׁף
תְּפִלָּה הָאַחֲרוֹנָה, דְּאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לֹוי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר
רַב, מִשְׁשְׁקָעָה הַחֲמָה, עַד שִׁירָאוּ שְׁנֵי כּוֹכָבִים, זְמַן תְּפִלָּה הָאַחֲרוֹנָה.
דְּהָכִי תְּנִינָן, מִשִּׁירָאוּ שְׁנֵי כּוֹכָבִים, הוּא תְּחִלַּת מִשְׁמְרָה רִאשׁוֹנָה,

מתוך מדבש

וְתֵאנָא וּלְמַדְנֹו, כִּי שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת הָיוּ הַלֵּילָה הַלֵּילָה נַחֲלֵק לְשֹׁלֵשׁ מִשְׁמְרוֹת,
וּבְאֵלוּ הַשְּׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת, מִתְחַלְקוֹת שְׁלֹשׁ פְּתוֹת שֶׁל מְלָאכֵי
הַשֶּׁרֶת לְשַׁבַּח לְיוֹצְרֵם, בְּכָל מִשְׁמְרָה וּמִשְׁמְרָה מִשְׁבַּחַת כַּת אַחַת, וּכְנֻגָּדָם
יֵשׁ שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בַּיּוֹם, שְׁמִתְפַּנְפִּין שְׁמֵתֵאסִּפִּים יִשְׂרָאֵל בְּבִתֵּי כְּנִסְיֹוֹת
לְשַׁבַּח לְיוֹצְרֵם, בְּכָל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה.

תָּא שְׁמַע בָּא וּשְׁמַע, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ אָמַר רַב, בְּצַפְרָא כְּשֶׁהַחֲמָה
זֹרַחַת הוּא זְמַן תְּפִלָּה וּבְעוֹתָא דִּישְׂרָאֵל בְּבִקְרָא כְּשֶׁהַחֲמָה זֹרַחַת, אַז
הוּא הַזְמַן שֶׁל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית וּזְמַן בְּקֶשֶׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּמִשְׁשׁ שְׁעוֹת וַחֲצִי
וּלְמַעְלָה, עַד תִּשְׁעֵי שְׁעוֹת וַחֲצִי, הוּא זְמַן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה דִּהֵינֵנו מִנְחָה
גְּדוּלָה, וּמִשְׁשְׁקָעָה הַחֲמָה עַד שְׁתַּחֲשֹׁף דִּהֵינֵנו בֵּין הַשְּׁמִשׁוֹת אַז הוּא זְמַן
תְּפִלָּה הָאַחֲרוֹנָה דִּהֵינֵנו תְּפִלַּת עֶרְבִית, וּמִפְרֵשׁ דְּאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לֹוי
אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר רַב, מִשְׁשְׁקָעָה הַחֲמָה, עַד שִׁירָאוּ שְׁנֵי כּוֹכָבִים
בִּינוּנִים, דִּהֵינֵנו בֵּין הַשְּׁמִשׁוֹת אַז הוּא זְמַן תְּפִלָּה הָאַחֲרוֹנָה.

דְּהָכִי תְּנִינָן כִּי כַךְ לְמַדְנֹו, מִשִּׁירָאוּ שְׁנֵי כּוֹכָבִים בְּרַקִּיעַ, הוּא תְּחִלַּת
מִשְׁמְרָה רִאשׁוֹנָה, דִּהֵינֵנו שְׁבָאִים פֶּת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל מְלָאכֵי

שְׂבָאִים כַּת הָרָאשׁוֹנָה שֶׁל מְלֹאכֵי הַשָּׂרֵת, וּמִמְתִּינִים לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל
עַד אוֹתָהּ שָׁעָה, וְאֵז מִתְחִילִין לומר שִׁירָה, וְנִנְעָלִים כָּל הַשְּׁעָרִים
מִתּוֹשְׁבַּחְתָּן שֶׁל מָטָה, וְאֵין שְׁעָרִים נִפְתָּחִים, אֲלֹא לְמֹלָכֵי הַשָּׂרֵת
הָאוֹמְרִים שִׁירָה.

וְכִי אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי הֵכִי, וְהָא תַנּוּן, כָּל הַקּוֹרָא בַּתּוֹרָה
בְּלִילָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בַּיּוֹם,
שְׁנֵאמַר (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה חֶסֶדּוֹ, מִשּׁוּם דְּבִלְיָלָה שִׁירָה
עָמִי, וְהֵכָא אֲמָרִיתוּ דְנִנְעָלִים כָּל הַשְּׁעָרִים לְמָטָה.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הֵתָם בְּמָאי קָא אֲמָרִי, כְּשִׁסְיִים כָּל תּוֹשְׁבַּחְתָּן
בַּיּוֹם, וּמִפְּלִגּוּתָא דְלִילָא וּלְהֵלָאָה דְעָסִיק בַּתּוֹרָה, מָאי

מתוק מדבש

הַשָּׂרֵת, וּמִמְתִּינִים לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, עַד אוֹתָהּ שָׁעָה שִׁיגְמְרוּ אֶת תַּפְלַת
עֲרִבִית, וְאֵז מִתְחִילִין לומר שִׁירָה, וְאֵז וְנִנְעָלִים כָּל הַשְּׁעָרִים, מִתּוֹשְׁבַּחְתָּן
שֶׁל מָטָה נִסְגָּרִים כֹּל הַשְּׁעָרִים מִלְּקַבֵּל הַתּוֹשְׁבָחוֹת מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֵמָטָה, וְאֵין
שְׁעָרִים נִפְתָּחִים מֵאֵז וְלֵהֲלָאָה, אֲלֹא לְמֹלָכֵי הַשָּׂרֵת הָאוֹמְרִים שִׁירָה.

וְשׁוֹאֵל וְכִי אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי הֵכִי, וְהָא תַנּוּן וְהָרִי לְמַדְנוּ, כִּי
כָּל הַקּוֹרָא בַּתּוֹרָה בְּלִילָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט
שֶׁל חֶסֶד בַּיּוֹם, שְׁנֵאמַר יוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה חֶסֶדּוֹ וְטַעַם הַדְּבָר מִשּׁוּם
דְּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי הָרִי בְּלִילָה הוּא זְמַן שִׁירָה וְתוֹרָה, וְהֵכָא אֲמָרִיתוּ
דְנִנְעָלִים כָּל הַשְּׁעָרִים לְמָטָה וְכֹאֵן אִמְרָתָם שֶׁבְּלִילָה נִעְלָמִים כֹּל הַשְּׁעָרִים
מִלְּקַבֵּל הַתּוֹשְׁבָחוֹת מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֵמָטָה, וְאִינֵם פְּתוּחִים רַק לְשִׁירַת הַמִּלְאכִּים.

וּמִשּׁוּב אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הֵתָם בְּמָאי קָא אֲמָרִי שֵׁם שְׁאִמְרוּ שְׁנוּעִלִים
הַשְּׁעָרִים, בְּמָה מְדַבְּרִים, הֵינּוּ כְּשִׁסְיִים כָּל תּוֹשְׁבַּחְתָּן בַּיּוֹם כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל
גָּמְרוּ כֹל הַתּוֹשְׁבָחוֹת הָרְאוּיִם לומר בַּיּוֹם, וּבְכָלֵל זֶה תַּפְלַת עֲרִבִית, וּמִפְּלִגּוּתָא
דְלִילָא וּלְהֵלָאָה דְעָסִיק בַּתּוֹרָה וּמַחְצוֹת הַלֵּילָה וְלֵהֲלָאָה כְּשִׁאֲדָם עוֹסֵק
בַּתּוֹרָה, שֶׁל זֶה נֹאמַר וּבְלִילָה שִׁירָה עָמִי, דֵּהֵינּוּ שִׁירַת הַתּוֹרָה, אֵז נִפְתָּחִים

טַעמָא, מְשׁוּם דְּבִהְיָא שְׁעָתָא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא נָפִיק מֵאִינוּן
עוֹלָמוֹת דְּכִסְיָה בְּהוּ, וְאִזִּיל לְאַשְׁתַּעֲשַׁע עִם צְדִיקָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן,
וְהִינְנוּ דְאָמַר דָּוִד (תהלים קי"ב סב) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ.

דִּתְנָא, כְּשֶׁהֲקִדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס עִם הַצְדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן, כָּל
שְׁעָרֵי שָׁמַיִם לְמַעַלָּה עַל הַחַיּוֹת, וּלְמַטָּה מֵהֶם, כּוֹלֵם
נִפְתָּחִים, וְהוּא עֵת רְצוֹן לְעֶסוֹק בְּתוֹרָה.

וְאוֹתָם פְּתוֹת שֶׁל מְלָאכֵי הַשָּׁרָת, וְכָל בּוֹסְמֵי גֵן עֵדֶן, וְהַצְדִּיקִים,
כּוֹלֵם פּוֹצְחִים רְנָה, לְפָנַי מִי שְׁאָמַר וְהִיָּה הָעוֹלָם, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (שם קמ"א) אֵף צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ, אֵימָתִי צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ,
כְּשִׁיּוֹשְׁבֵים יִשְׂרָאֵל אֶת פָּנָיָה, דְּהוּא בְּשַׁעֲה שְׁיִישְׁבִין לְפָנָיו בְּגֵן עֵדֶן.

מתוק מדבש

הַשְּׁעָרִים וּמִקְבָּלִים אֶת הַתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מֵאִי טַעמָא מְהוּ הַטַּעַם שֶׁבְּחֲצוֹת
הַשְּׁעָרִים נִפְתָּחִים, מְשׁוּם דְּבִהְיָא שְׁעָתָא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא נָפִיק מֵאִינוּן
עוֹלָמוֹת דְּכִסְיָה בְּהוּ מְשׁוּם שֶׁבְּשַׁעֲת חֲצוֹת הַקִּבְ"ה יוֹצֵא מֵאוֹתָם הָעוֹלָמוֹת
שְׁחֹמֵר בָּהֶם, וְאִזִּיל לְאַשְׁתַּעֲשַׁע עִם צְדִיקָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן וְהוֹלֵךְ לְהַשְׁתַּעֲשַׁע
עִם הַצְדִּיקִים שֶׁבֵּן עֵדֶן, וְהִינְנוּ דְאָמַר דָּוִד וְהוּא שְׁאָמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ חֲצוֹת
לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ.

דִּתְנָא שְׁלֵמִדְנוּ, כְּשֶׁהֲקִדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם
הַצְדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן, אִז כָּל שְׁעָרֵי שָׁמַיִם שֶׁהֵם לְמַעַלָּה עַל הַחַיּוֹת
וּלְמַטָּה מֵהֶם, כּוֹלֵם נִפְתָּחִים, וְהוּא עֵת רְצוֹן לְעֶסוֹק בְּתוֹרָה זֶה הוּא
הַשִּׁירָה שֶׁהִיא רִיגָת הַתּוֹרָה.

וְאוֹתָם פְּתוֹת שֶׁל מְלָאכֵי הַשָּׁרָת, וְכָל בּוֹסְמֵי גֵן עֵדֶן, וְהַצְדִּיקִים שֶׁבֵּן
עֵדֶן, כּוֹלֵם פּוֹצְחִים רְנָה פּוֹתְחִים בְּרִנָּה, לְפָנַי מִי שְׁאָמַר וְהִיָּה
הָעוֹלָם, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב זֶהוּ שְׁכֹתוֹב אֵף צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ וּמִפְרֹשׁ,
אֵימָתִי צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ, בּוֹמֵן כְּשִׁיּוֹשְׁבֵים יִשְׂרָאֵל אֶת פָּנָיָה, דְּהוּא
בְּשַׁעֲה שְׁיִישְׁבִין לְפָנָיו לְפָנֵי הַקִּבְ"ה בְּגֵן עֵדֶן.

מאמר הלול הנשמה חביב מכל

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, מַאי דְּכְתִיב, (תהלים קג א) הִלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר הִלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמַחֲוֹל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב, וְכִי צִרִיף הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהָאִי.

אֵלָא אָמַר דּוֹד, כָּל מַה שֶּׁתְּשַׁבְּחוּ לְקַמֵּי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהִנֵּי מִינֵי זֶמֶר, אֵינּוּ כְּלוּם, כְּאֵדָם הָאוּמֵר לְחִבְרוּ, עֲכָשְׁיוּ עֲשֵׂה זֶה וְזֶה, וְכָל מַה שֶּׁתְּעַשֶּׂה אֵינּוּ כְּלוּם, עַד שֶׁתְּעַשֶּׂה דְּבַר פְּלוּנִי, כִּף אָמַר דּוֹד, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלִי שְׁמַע הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלִי תְרוּעָה, כְּלוּמַר אֵינּוּ הִלּוּ, אֵלָא מֵהוּ הִלּוּ, כָּל הַנְּשֻׁמָּה תְּהִלָּל י"ה הִלְלוּיָהּ, וְהָאֲחֵר אֵינּוּ כְּלוּם, אֵלָא הִלּוּל הַנְּשֻׁמָּה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב כָּל הַנְּשֻׁמָּה תְּהִלָּל י"ה הִלְלוּיָהּ.

מתוק מדבש

מאמר "הלול הנשמה חביב מכל", בו מבואר כי מכל ההלול שמשבחים להקב"ה אינו כלום כנגד ההילול של הנשמה.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נחלשית דף טו ע"ב ונצי"ורינו כרך א עמ' רמנ-רמג)

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר בְּמַעַלַת הַנְּשֻׁמָּה, מַאי דְּכְתִיב מַה שֶּׁכְּתוּב הִלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר הִלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמַחֲוֹל הִלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב, וְכִי צִרִיף הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהָאִי וְכִי צִרִיף הַקַּב"ה לְכָל אֱלוֹ הַכְּלִי זֶמֶר.

וּמִשִּׁיב אֵלָא אָמַר דּוֹד, כָּל מַה שֶּׁתְּשַׁבְּחוּ לְקַמֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהִנֵּי מִינֵי זֶמֶר אֵינּוּ כְּלוּם כָּל מַה שֶּׁתְּשַׁבְּחוּ לִפְנֵי הַקַּב"ה בְּאֵלּוּ מִינֵי כְּלֵי זֶמֶר אֵינּוּ כְּלוּם, כְּאֵדָם הָאוּמֵר לְחִבְרוּ, עֲכָשְׁיוּ עֲשֵׂה זֶה וְזֶה, וְכָל מַה שֶּׁתְּעַשֶּׂה אֵינּוּ כְּלוּם, עַד שֶׁתְּעַשֶּׂה דְּבַר פְּלוּנִי, כִּף אָמַר דּוֹד, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלִי שְׁמַע הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלִי תְרוּעָה, כְּלוּמַר אֵינּוּ הִלּוּ אֵין זֶה הִהִלּוּל שְׁלוּ, אֵלָא מֵהוּ הִלּוּ וְאִמַּר כָּל הַנְּשֻׁמָּה תְּהִלָּל י"ה הִלְלוּיָהּ מַה שֶּׁהַנְּשֻׁמָּה מֵהִלֵּל לַהֲקַב"ה הִיא חֲשׁוּבָה לִפְנֵי, וְהָאֲחֵר וְהִלּוּל אֲחֵר אֵינּוּ כְּלוּם, אֵלָא הִלּוּל הַנְּשֻׁמָּה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כָּל הַנְּשֻׁמָּה תְּהִלָּל י"ה הִלְלוּיָהּ.

מאמר קודם לכל צריך לשבח להקב"ה

אמר רבי חזקיה, האי דאמרינן לעולם יסדר בר נש שבחא דמריה ולבתר יצלי צלותיה, האי מאן דלביה טריד ובְּעִי לְצַלָּא צלותיה, ואיהו בעקו ולא יכיל לסדרא שבחא דמריה פדקא יאות, מאי הוא.

אמר ליה אף על גב דלא יכיל לכוּנָא לבא ורעותא, סדורא ושבחא דמריה אמאי גרע, אלא יסדר שבחיה דמריה אף על גב דלא יכיל לכוּנָא, ויצלי צלותיה, הָדָא הוא דכתיב

מתוק מדבש

מאמר "קודם לב" צריך לשבח להקב"ה, ובו מבואר כי אפילו מי שהוא בדוחק ובצער ואינו יכול לשבח כראוי מכל מקום ישבח קודם ואח"כ יבקש בקשתו.

(מקור המאמר זוהר פרשת ויחי דף רמג ע"ג וצנאוריט כרך ד עמ' תשט-תש"י)

אמר רבי חזקיה שאל מרבי יוסי האי דאמרינן לעולם יסדר בר נש שבחא דמריה ולבתר יצלי צלותיה מה שאנו אומרים לעולם יסדר האדם שבחו של מקום היינו בשלש ראשונות ואח"כ יתפלל ויבקש צרכיו, האי מאן דלביה טריד ובְּעִי לְצַלָּא צלותיה אני שואל מי שלבו טרוד ורוצה להתפלל תפלתו להקב"ה שיצילהו מצרתו, ואיהו בעקו ולא יכיל לסדרא שבחא דמריה פדקא יאות והוא בדוחק וצער ואינו יכול לסדר שבחו של מקום כראוי, שהוא צריך כוונה גדולה ולבו טרוד עד שאינו יכול לסדר השבח כהוגן, מאי הוא כיון שאינו יכול לכיון את לבו טוב הוא שיתפלל בלי שבח, או שיסדר שבחו של מקום גם אם לבו טרוד דהיינו בלא כוונה.

אמר ליה רבי יוסי חזקיה, אף על גב דלא יכיל לכוּנָא לבא ורעותא אף על פי שאינו יכול לכיון לבו ורצונו, סדורא ושבחא דמריה אמאי גרע סדר שבחו של מקום למה יגרע, אלא יסדר שבחיה דמריה אף על גב דלא יכיל לכוּנָא לביה אלא יסדר שבחו של מקום אף על פי שאינו יכול לכיון את לבו, ויצלי צלותיה ואח"כ יתפלל תפלתו,

(תהלים י"א) תִּפְלָה לְדוֹד שְׁמֶעָה יְהו"ה צֶדֶק הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי, שְׁמֶעָה יְהו"ה צֶדֶק בְּקִדְמִיתָא, בְּגִין דְּאִיהוּ סְדוּרָא דְשִׁבְחָא דְמָרִיָּה, וּלְבָתֵּר הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי הַאֲזִינָה תִּפְלָתִי, מֵאֵן דִּיכִיל לְסִדְרָא שִׁבְחָא דְמָרִיָּה וְלֹא עָבִיד, עָלִיָּה כְּתִיב (ישעיה א טו) גַּם כִּי תִרְבּוּ תִּפְלָה אֵינֶנִּי שׁוֹמֵעַ.

מאמר כל הברואים אומרים שירה לה' **כָּל מַה דְּבָרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִלְמָא פּוֹלְהוּ אֲמָרִי תּוֹשְׁבָתָן וְשִׁירָתָא קָמִיָּה, בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא.**

מתוק מדבש

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, תִּפְלָה לְדוֹד שְׁמֶעָה יְהו"ה צֶדֶק הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי וּמִפְרֹשׁ שְׁמֶעָה יְהו"ה צֶדֶק בְּקִדְמִיתָא בְּתַחֲלִילָה הִיָּה דוֹד מִשְׁבַּח אֶת הַקִּבְ"ה עַל צְדָקוֹתָיו שְׁעָשָׂה עִמּוֹ, בְּגִין דְּאִיהוּ סְדוּרָא דְשִׁבְחָא דְמָרִיָּה לְפִי שְׁהוּא סִידוּר שְׁבַח קוֹנוֹ, וּלְבָתֵּר וְאַחֲכִי אָמַר דוֹד הַקְּשִׁיבָה רְנָתִי הַאֲזִינָה תִּפְלָתִי בְּשִׂאלָת וּבִקְשַׁת צָרָכִי, וְאָמַר מֵאֵן דִּיכִיל לְסִדְרָא שִׁבְחָא דְמָרִיָּה וְלֹא עָבִיד מִי שִׁיכּוֹל לְסִדֵּר שְׁבַחוֹ שֶׁל מָקוֹם וְאִינוּ עוֹשֶׂה עָלֵיָּה כְּתִיב גַּם כִּי תִרְבּוּ תִּפְלָה לְבַקֵּשׁ צָרָכֶם אֵינֶנִּי שׁוֹמֵעַ לֹא תִקְבַּל תִּפְלַתְכֶם.

מאמר "כל הברואים אומרים שירה לה'", ובו מבואר כי כל הברואים העליונים והתחתונים מזמרים ומשבחים להקב"ה.

(מקור המאמר זוהר פרשת חיי שרה דף קכג ע"ג ונציאונו כך ג עמ' יט)

כָּל מַה דְּבָרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִלְמָא פּוֹלְהוּ אֲמָרִי תּוֹשְׁבָתָן וְשִׁירָתָא קָמִיָּה כל מה שברא הקב"ה בעולם כולם אומרים שירות ותשבחות לפניו, **בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא** בין למעלה ובין למטה, כי קלוסו של הקב"ה עולה מכל מה שברא מצבאי מעלה עד שלשול קטן שבים, ור"ל כי אין לך בריה בעולם אפילו השרצים והצמחים שאין ממונה עליהם שר למעלה, ואותם השרים

מאמר הבעלי חיים אומרים שירה תמיד בלי הפסק
 אוף הוא פֿתח וְאָמַר, (שם קלא א) יהו"ה לא גָבַהּ לְפִי וְלֹא רָמּוּ
 עֵינַי וְגוֹמַר, הַי קָרָא אָמַר דָּוִד בְּשַׁעֲתָא דְהוּא אָזִיל עַל
 פִּיךְ נִהְרָא, (וְהוּא אָמַר) רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כָּלוּם הָיָה בַּר נָשׁ
 בְּעֵלְמָא דְאֹדֵי וּמִשְׁבַּח לְמַאֲרִיָּה כְּוֹתִי, אֲזַדְמַנַּת לִיָּה צַפְרֵדֶע,
 אָמְרָה לִיָּה, דָּוִד, לֹא תִתְגַּאֵה, דְּאָנָא עֲבָדִית יִתִּיר מִנֶּךָ, דְּמִסְרִית

מתוק מדבש

אומרים שירה להקב"ה, וגם הבריות התחתונות למטה אומרות שירה מעין השיר
 של שרם למעלה, וזהו ענין פרק שירה. (ודע כי צודאי ששירת הנהמות אינה שירה ממע
 כי אין להם דעת לשיר, אלא כאשר השר שלהם למעלה משורר אז המין שלהם מתעורר למטה לשיר,
 הנעלי חיים כפי דצורם, והלמחוס כפי מנועוּם, כמ"ס אז ירנו עני היער וכדומה).

מאמר "הבעלי חיים אומרים שירה תמיד בלי הפסק", ובו מבואר
 שהבעלי חיים משבחים יומם ולילה בלי הפסק, ועל זה אמר דוד ה' לא
 גבה לבי.

(מקור המאמר זהו פרשת פנחס דף רלז ע"ב וצנצארינו כרך יד עמ' רחט)

אוף הוא גם רבי פנחס פֿתח וְאָמַר לפרש מש"כ יהו"ה לא גָבַהּ לְפִי
 וְלֹא רָמּוּ עֵינַי וְגוֹמַר, ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני, נקט פסוק זה
 להודיע שהגם שרבי שמעון הוא חתנו, ורבי אלעזר בנו הוא נכדו, עם כל זה
 אינו מתגאה בהם, ואמר הַי קָרָא אָמַר דָּוִד מִקְרָא זֶה אָמַר דָּוִד בְּשַׁעֲתָא
 דְהוּא אָזִיל עַל פִּיךְ נִהְרָא בשעה שהיה הולך על שפת הנהר, וְהוּא אָמַר
 רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כָּלוּם הָיָה בַּר נָשׁ בְּעֵלְמָא דְאֹדֵי וּמִשְׁבַּח לְמַאֲרִיָּה
 כְּוֹתִי והיה אומר רבוננו של עולם, כלום היה אדם בעולם שישבח לרבוננו
 כמו שאני משבח אותך, אז אֲזַדְמַנַּת לִיָּה צַפְרֵדֶע נודמנה לו צפרדע, אָמְרָה
 לִיָּה לדוד, דָּוִד, לֹא תִתְגַּאֵה לומר שאתה משבח להקב"ה יותר מכל בני אדם,

גופאי על מימרא דמארי, דכתיב (שמות ז כח) וְשָׂרֵץ הַיָּאֹר צִפְרָדְעִים, וְהָא אוֹקְמוּהּ, וְתוּ דְאָנָא מְשַׁבַּח וּמְזַמֵּר לִילְיָא וְיוֹמָא בְּלֹא שְׂכִיכוּ, בְּהֵיא שְׁעָתָא אֲמַר דָּוִד, יְהוּ"ה לֹא גָבַהּ לְבִי וְלֹא רָמּוּ עֵינַי.

מאמר הקב"ה חפץ בשירות ותשבחות

רַבִּי אֱלֶעָזָר פָּתַח, (תהלים קב א) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל יְהוּ"ה בְּצִרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי, שִׁירִים תֹּאבִים בְּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבִרְיָאת שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּדִי לְהַלְלוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, שֶׁהוּא יוֹצֵר הַכֹּל, הַשָּׁמַיִם

מתוק מדבש

דְּאָנָא עֲבָדִית יְתִיר מִנֶּךָ כִּי אֲנִי עֲשִׂיתִי יוֹתֵר מִמֶּךָ, דְּמִסְרִית גּוֹפְאִי עַל מִימְרָא דְּמִאֲרִי שְׁמִסְרִית אֶת גּוֹפִי עַל דְּבַר צִוּוֵי רַבּוּנִי, שְׁנַכְנַסְתִּי בְּתַנּוּר שֶׁל אֵשׁ בִּשְׁבִיל לְקִיִּים רַצוֹן ה', דְּכִתִּיב וְשָׂרֵץ הַיָּאֹר צִפְרָדְעִים וְעֵלּוּ וּבֹאוּ וּגְו' וּבִתְנוּרָךְ, וְהָא אוֹקְמוּהּ וּכְבֵּר בִּיאָרוֹ הַחֲכָמִים (נַמְס' פִּסְקִיס דֵּף נג ע"ג). וְתוּ, דְּאָנָא מְשַׁבַּח וּמְזַמֵּר לִילְיָא וְיוֹמָא בְּלֹא שְׂכִיכוּ וְעוֹד, שְׁאֲנִי מְשַׁבַּח וּמְזַמֵּר לְהַקְב"ה לֵילָה וַיּוֹם בְּלִי הַשְׁקֵט וְהַפֶּסֶק, וְהֵינְנוּ עַל יְדֵי הַמַּלְאָךְ הַמְּמוֹנָה עַל הַצִּפְרָדְעִים בְּסוּד פְּרָקִי שִׁירָה, בְּהֵיא שְׁעָתָא אֲמַר דָּוִד בְּאוֹתָהּ שַׁעַתָּה אֲמַר דָּוִד יְהוּ"ה לֹא גָבַהּ לְבִי וְלֹא רָמּוּ עֵינַי.

מאמר "הקב"ה חפץ בשירות ותשבחות", בו מבואר שהקב"ה בעצמו ברא שירים בעת הבריאה כדי לשבח לפניו שהוא יוצר כל.

(מקור המאמר מהרד"ק פרשת בראשית דף י ע"ג-יא ע"א וצנזאריט כרך א עמ' קסד - קסה)

רַבִּי אֱלֶעָזָר פָּתַח הַקָּדִים בְּמָה שְׁכָתוּב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל יְהוּ"ה בְּצִרְתָּהּ לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי וּמִפֶּרֶשׁ מַה הֵם שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, וְאֲמַר שִׁירִים תֹּאבִים הֵם שִׁירִים חֲשׂוֹקִים וְנַחֲמִידִים, אֲשֶׁר בְּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבִרְיָאת שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּדִי לְהַלְלוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ שֶׁהוּא יוֹצֵר הַכֹּל. הִנֵּה הַשָּׁמַיִם אוֹמְרִים

אומרים שירה לפניו, שְנֹאֲמַר (שם יט ב) השמים מספרים כבוד א"ל,
והָאֶרֶץ אוֹמֶרֶת שִׁירָה, שְנֹאֲמַר (שם צו ב) שִׁירוֹ לַיהוָה כָּל הָאֶרֶץ.
וְעוֹד שָׁכַל הָעוֹלָם תָּאֲבִים וּשְׁמַחִים לִפְאֹר לְיוֹצֶרָם, בַּחֲזוֹתָם
נִפְלְאוֹתָיו בְּשָׁמַיִם וּבָאֶרֶץ, וְזֶהוּ בְּרָאשִׁית, עֵינֵי בָּאוֹתִיּוֹת
וְתִרְאָה, שִׁי"ר תָּא"ב, כְּלוֹמַר תָּא"ב לּוֹמֵר שִׁי"ר, עַל נִפְלְאוֹתָיו
בְּשָׁמַיִם וּבָאֶרֶץ. אֵיזָה הוּא אוֹתָם הַמַּעֲלֹת שֶׁהִיא דָּוִד הַמֶּלֶךְ
עָלָיו הַשְּׁלוֹם אוֹמֵר, אֵלֹהִים הֵם אוֹתָם הַשִּׁירִים שֶׁל אוֹתָם הַמַּעֲלֹת,
שֶׁהֵם הַשָּׁמַיִם, שְנֹאֲמַר (עמ"ס טו ו) הַבּוֹנֵה בְּשָׁמַיִם מַעֲלֹתָיו, וְדוֹד
תָּאֲב לָהֶם, וְהִיא אוֹמֶרֶם, וְזֶהוּ שִׁיר תָּאֲב.

מתוק מדבש

שירה לפניו, שְנֹאֲמַר השמים מספרים כבוד א"ל, והָאֶרֶץ אוֹמֶרֶת
שִׁירָה, שְנֹאֲמַר שִׁירוֹ לַיהוָה כָּל הָאֶרֶץ.

וְעוֹד שָׁכַל הָעוֹלָם תָּאֲבִים חוֹשֵׁקִים וּשְׁמַחִים לִפְאֹר לְיוֹצֶרָם, בַּחֲזוֹתָם
בְּרָאוֹתָם נִפְלְאוֹתָיו בְּשָׁמַיִם וּבָאֶרֶץ, וְזֶהוּ בְּרָאשִׁית, עֵינֵי וְהַתְּבוּנָה
בָּאוֹתִיּוֹת בְּרָאשִׁית, וְתִרְאָה שִׁישׁ בַּה' תִּיבּוֹת (נח"י כח, כ) מִמֶּלֶת "עֵינֵי" עַד כֹּאן
(נח"ק) שִׁי"ר תָּא"ב, כְּלוֹמַר, תָּא"ב לּוֹמֵר שִׁי"ר הַקִּבְ"ה חֹשֶׁק שִׁיאֲמְרוּ
לִפְנֵי שִׁירִים וְתִשְׁבַּחוּת עַל נִפְלְאוֹתָיו בְּשָׁמַיִם וּבָאֶרֶץ. וְשׁוֹאֵל אֵיזָה הוּא
וְמָה הֵם אוֹתָם הַמַּעֲלֹת שֶׁהִיא דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם אוֹמֵר, וּמִשִּׁיב
אֵלֹהִים הֵם אוֹתָם הַשִּׁירִים שֶׁל אוֹתָם הַמַּעֲלֹת, שֶׁהֵם הַשָּׁמַיִם, שְנֹאֲמַר
הַבּוֹנֵה בְּשָׁמַיִם מַעֲלֹתָיו (נח"י כח, ע"ל עֲלִיּוֹתָיו) דִּהְיִינוּ הַשָּׁמַיִם נִקְרָאִים
מַעֲלֹת, וְדוֹד תָּאֲב וְחֹשֶׁק לָהֶם, וְהִיא אוֹמֶרֶם, וְזֶהוּ נוֹטְרִיקוֹן שֶׁל מֶלֶךְ
בְּרָאשִׁית שִׁיר תָּאֲב שֶׁחֹשֶׁק לּוֹמֵר שִׁיר.

מאמר שירת המלאכים אחר תפלות ישראל

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוָה אֲזִיל בְּאוֹרְחָא, וְהָוָה עֲמִיָּה רַבִּי יוֹסִי בַר חֲלַפְתָּא,
קָמוּ לְמִיזֵל בְּתַר פְּלָגוֹת לִילְיָא, עַד דִּהּוּ אֲזִיל, אָמַר רַבִּי יוֹסִי
לְרַבִּי חֲזַקְיָה, מָאִי עֲבַדְנָא, דִּהָא תְּנִינִן לְעוֹלָם יֵצֵא אָדָם בְּכִי טוֹב.
אָמַר לִיה רַבִּי חֲזַקְיָה, בְּרִייתָא הִיא, שְׁמַע סֵדֵר נְעִימוֹת קָל
גְּלַגְלִי חִיּוּתָא, דְּאֵינוֹן מְשַׁבְּחֵן שִׁירְתָּא קָדָם אֱלֹהֵינָא, עַד
דְּאֶרְכִּין אוֹדְנִיָּה, שְׁמַע קָל תּוֹשְׁבֵּחָא נְעִימוֹתָא, דִּהּוּ אֶמְרִין (תתלים)
וְיִהוּ"ה לְעוֹלָם יֵשֵׁב וְגוֹמֵר.

מתוק מדבש

מאמר "שירת המלאכים אחר תפלות ישראל", בו מבואר שהמלאכים
במשמרותיהם פותחים לומר שירתם רק בסיום תפלותיהם של ישראל.

(מקור המאמר נזכר חדש פרשת צרעית דף יא ע"א ונצי"ט כרך א עמ' קסו-קסט)

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוָה אֲזִיל בְּאוֹרְחָא רַבִּי חֲזַקְיָה הִיא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְהָוָה עֲמִיָּה
וְהִיא הוֹלֵךְ עִמּוֹ רַבִּי יוֹסִי בַר חֲלַפְתָּא, קָמוּ לְמִיזֵל בְּתַר פְּלָגוֹת
לִילְיָא קָמוּ לֵלְכַת בְּדֶרֶךְ אַחֵר חֲצוֹת לַיְלָא, עַד דִּהּוּ אֲזִיל בְּעוֹד שְׁהִיו הוֹלְכִים,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֲזַקְיָה, מָאִי עֲבַדְנָא מַה עֲשִׂינוּ לְצַאת לְדֶרֶךְ בְּאִמְצַע
הַלֵּילָא, דִּהָא תְּנִינִן שְׁהָרִי לְמַדְנּוּ (נריש מס' פסחים דף ז ע"א) לְעוֹלָם יֵצֵא אָדָם
בְּכִי טוֹב אַחֵר הֵנָּה הַחֲמָה שְׁאֵז טוֹב לוֹ, שְׁהָאֹר טוֹב לוֹ, שְׁנֹאֹמַר בְּאוֹר וִירָא
אֱלֹהִיִּם אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, וְמַה הוּא טוֹבָתוֹ, מִפְּנֵי הַחַיּוֹת וּמִפְּנֵי הַלַּסְטִים.

אָמַר לִיה רַבִּי חֲזַקְיָה לְרַבִּי יוֹסִי, בְּרִייתָא הִיא מִימְרָא זוּ הִיא שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה,
וְאֵין בּוֹה אִיסוּר גְּמוּר, לִכֵּן בְּמִקּוֹם הַצּוּרֵךְ אֲפֻשֵׁר לְצַאת בְּעוֹד לַיְלָא. וּבְעוֹד
שְׁהִיו הוֹלְכִים שְׁמַע רַבִּי יוֹסִי סֵדֵר נְעִימוֹת קָל גְּלַגְלִי חִיּוּתָא קוֹל שִׁיר נְעִימוֹת
שֶׁל גְּלַגְלִי חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, דְּאֵינוֹן מְשַׁבְּחֵן שִׁירְתָּא קָדָם אֱלֹהֵינָא שְׁהִם מְשַׁבְּחִים
שִׁירָה לְפָנֵי אֱלֹהֵינָא, עַד דְּאֶרְכִּין אוֹדְנִיָּה בְּעוֹד שְׁהָטָה אֲזִינוֹ, שְׁמַע קָל תּוֹשְׁבֵּחָא
נְעִימוֹתָא (נח"י כתב, ש"ל שִׁירְתָּא נְעִימוֹתָא) שְׁמַע קוֹל שְׁבַח נְעִיִם שֶׁל הַמַּלְאכִים,
דִּהּוּ אֶמְרִין שְׁהִיו אוֹמְרִים וְיִהוּ"ה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לְמִשְׁפַּט כְּסָאוֹ.

אמר ליה רבי חזקיה, ברי, שמעת כלום, אמר ליה, קל נעימותא, ומן נעימותא ותושבחתא מהאי פסוקא דשמעית, כען ידענא פירושו, דכתיב ויהו"ה לעולם ישב כונן למשפט כסאו, דבכל שעתא ושעתא דייני דייני דינא, שכינתא דקדשא בריך הוא דהוא כורסי יקריה, מתתקן תמן, משמע שנאמר כונן למשפט כסאו.

אמר ליה, ידעת איזו משמרה ממלאכי השרת אמרי דא, אמר ליה לאו, אמר ליה, משמרת אותם המלאכים, הנקראים אלהים היא, דתניא, עשרה משמרות של מלאכי השרת איפא ברקיעא, ואינון מתחלקין בשלשה משמרות דהוי הלילה.

מתוק מדבש

ורבי חזקיה הרגיש שרבי יוסי שמע את שירת המלאכים, אמר ליה רבי חזקיה לרבי יוסי, ברי, שמעת כלום בני, האם שמעת איזה קול, אמר ליה רבי יוסי, קל נעימותא שמעתי קול נעימות שיר של המלאכים, ומן נעימותא ותושבחתא מהאי פסוקא דשמעית ומן הנעימות והשבח מזה הפסוק ששמעתי, כען ידענא פירושו עתה אני יודע ומבין פירושו, דכתיב ויהו"ה לעולם ישב כונן למשפט כסאו שפירושו דבכל שעתא ושעתא דייני דינא כי בכל שעה ושעה שהדיינים דנים דין של העולם, שכינתא דקדשא בריך הוא דהוא כורסי יקריה שכינתו של הקב"ה שהיא כסא כבודו, מתתקן תמן נתקנת ונמצאת שם, משמע זה נשמע ומוכן שנאמר ממה שכתוב כונן למשפט כסאו שהוא השכינה.

אמר ליה רבי חזקיה לרבי יוסי, ידעת איזו משמרה ממלאכי השרת אמרי דא האם ידעת איזו משמרה של מלאכי השרת אומרים פסוק זה, אמר ליה רבי יוסי לאו איני יודע, אמר ליה רבי חזקיה, משמרת אותם המלאכים, הנקראים אלהים היא שהם אומרים פסוק זה, דתניא שלמדנו, עשרה משמרות של מלאכי השרת איפא ברקיעא, ואינון מתחלקין בשלשה משמרות דהוי הלילה והם מתחלקים בשלש משמרות שיש בלילה כדמפרש ואזיל.

וְתִדַּע לָךְ הָאֵיף, כִּד יִשְׂרָאֵל מְסִימִים צְלוֹתָהוֹן בְּלִילְיָא, נִסְבִּין שִׁירְתָּא בְּתַרְיָהוֹן, אֵינּוֹן דְּנִקְרָאִים אִישִׁים, וְאִמְרִי שִׁירְתָּא, וּמֵאֵי שִׁירְתָּא אֲמַרִין (שם ח ו) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגוֹמֵר וְתַחֲסִפְרָהוּ מְעַט מְאֹלֵהִיִּם וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטִרְהוּ וְגוֹמֵר יְהוּ"ה אֲדוֹנֵינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ.

בְּמִשְׁמֶרֶה שְׁנִיָּה נִסְבִּין שִׁירְתָּא, אֵינּוֹן דְּנִקְרָאִים מְלָאכִים וְחִשְׁמֵלִים וְאֶרְאֵלִים, וּמֵאֵי אֲמַרִי (שם כב א) הָבוּ לַיהוּ"ה בְּנֵי אֱלִים.

בְּפִלְגוֹת לִילְיָא מְמֵשׁ, עַד דְּסִיִּים מִשְׁמֶרֶה שְׁנִיָּה, דְּהֵיאָה שְׁעָתָא הִיא דְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְסַתְּפֵל בְּעֵדָן מְמֵשׁ, דְּגִנְזוּ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבֹא. פְּתַחֲי חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וּבְתַרְיָהוֹן שְׂרָפִים

מתוק מדבש

וְתִדַּע לָךְ הָאֵיף מִתַּחֲלָקִים הַעֲשֵׂר כְּתוּת מְלָאכִים בְּשֵׁלֶשׁ מִשְׁמֵרוֹת, וְאִמֵּר כִּד יִשְׂרָאֵל מְסִימִים צְלוֹתָהוֹן בְּלִילְיָא כַּשְׁכָּל יִשְׂרָאֵל גּוֹמְרִים אֵת תַּפְלַת עֲרֵבִית בְּלִילָה, נִסְבִּין שִׁירְתָּא בְּתַרְיָהוֹן לּוֹקְחִים לוֹמֵר שִׁירָה אַחֲרֵיהֶם, אֵינּוֹן דְּנִקְרָאִים אִישִׁים אוֹתָם הַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים אִישִׁים, וְאִמְרִי שִׁירְתָּא וְאוֹמְרִים שִׁירָה, וּמֵאֵי שִׁירְתָּא אֲמַרִין וּמָה הִיא הַשִּׁירָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, הִיא מִשְׁכּ מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְכֵן אִם כִּי תַפְקִדְנוּ וְתַחֲסִפְרָהוּ מְעַט מְאֹלֵהִיִּם וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטִרְהוּ, תַּמְשִׁילְהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שֶׁתָּה תַּחַת רַגְלֵי וְגו', יְהוּ"ה אֲדוֹנֵינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ, (הרי כַּת אַחַת שֶׁל מִלְאכִים).

בְּמִשְׁמֶרֶה שְׁנִיָּה נִסְבִּין שִׁירְתָּא, אֵינּוֹן דְּנִקְרָאִים בְּמִשְׁמֵרָה שְׁנִיָּה לּוֹקְחִים לוֹמֵר שִׁירָה, אוֹתָם הַנִּקְרָאִים מְלָאכִים וְחִשְׁמֵלִים וְאֶרְאֵלִים (הרי אֲרַנְעָה כְּמוֹת), וּמֵאֵי אֲמַרִי וְאִיזוּ שִׁירָה הֵם אוֹמְרִים, הָבוּ לַיהוּ"ה בְּנֵי אֱלִים.

בְּפִלְגוֹת לִילְיָא מְמֵשׁ בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה מְמֵשׁ, מֵאֵז עַד דְּסִיִּים מִשְׁמֶרֶה שְׁנִיָּה עַד שֶׁנִּגְמַרְתָּ מִשְׁמֵרָה שְׁנִיָּה, דְּהֵיאָה שְׁעָתָא הִיא דְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְסַתְּפֵל בְּעֵדָן מְמֵשׁ שֶׁאֵז הִיא הַשְׁעָה שֶׁהַקְּב"ה מְסַתְּכֵל בְּעֵדָן מְמֵשׁ, דְּגִנְזוּ שֶׁהוּא הַמָּקוֹם שֶׁגִּנְזוּ הַקְּב"ה לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבֹא לַתֵּת לָהֶם שְׂכָר

וְאוֹפְנִים וּכְרוּבִים, וְאָמְרִי (שם לא כט) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאֶיךָ, (שם סח ט) סוּלוּ לָרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת בִּי"ה שְׁמוֹ.

בַּתְּחִלַּת מִשְׁמְרָה תְּלִיתָאָה, נִסְבִּין שִׁירְתָּא אֵינּוֹן דְּנִקְרָאִים אֱלֹהִים, וְאָמְרִי (שם ט ח) וַיהו"ה לְעוֹלָם יֵשֵׁב וְגוֹמֵר.

כִּד אֲתִי צִפְרָא, פְּתַחֲי שְׁמִיא וְאָמְרִי, (שם יט ב) הַשְּׁמִים מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל וְגוֹמֵר, פּוֹכְבִי בְּקֶר אָמְרִי, (שם קכז ד) מוֹנָה מְסַפֵּר לְפּוֹכְבִים וְגוֹמֵר, גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, אוֹתָם הַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵי אֱלֹהִים פְּתַחֲי וְאָמְרִי, (שם כט א) הָבוּ לַיהו"ה בְּנֵי אֱלֹהִים הָבוּ לַיהו"ה כְּבוֹד וְעוֹז.

מתוק מדבש

טוב על מעשיהם הטובים שעשו בעולם הזה. אז פְּתַחֲי חֵיוֹת הַקֶּדֶשׁ פּוֹתַחִים בְּשִׁיר חֵיוֹת הַקֶּדֶשׁ (הרי חמש כמות), וּבְתַרְיֵהוֹן ואֲחֵרֵיהֶם אוֹמְרִים שִׁירָה שְׁרָפִים וְאוֹפְנִים וּכְרוּבִים (הרי שמונה כמות), וְאָמְרִי והם אוֹמְרִים מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאֶיךָ, ועוד אוֹמְרִים סוּלוּ לָרוֹכֵב בְּעֶרְבוֹת בִּי"ה שְׁמוֹ.

בַּתְּחִלַּת מִשְׁמְרָה תְּלִיתָאָה בתחילת משמרה השלישית, נִסְבִּין שִׁירְתָּא אֵינּוֹן דְּנִקְרָאִים אֱלֹהִים לוקחים ואומרים שירה אוֹתָם הַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים אֱלֹהִים (הרי תשע כמות), וְאָמְרִי והם אוֹמְרִים וַיהו"ה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כְּסָאוֹ.

כִּד אֲתִי צִפְרָא כְּשֶׁבֶא הַבֶּקֶר, פְּתַחֲי שְׁמִיא וְאָמְרִי פּוֹתַחִים הַשְּׁמִים בְּשִׁירָה ואומרים הַשְּׁמִים מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל ומעשה ידיו מגיד הַרְקִיעַ, פּוֹכְבִי בְּקֶר אָמְרִי כּוֹכְבֵי בֶקֶר אוֹמְרִים שִׁירָה, מוֹנָה מְסַפֵּר לְפּוֹכְבִים לְכוֹלָם שְׁמוֹת יִקְרָא, גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, אוֹתָם הַמְּלָאכִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵי אֱלֹהִים (הרי עשר כמות), פְּתַחֲי וְאָמְרִי הם פּוֹתַחִים ואומרים שִׁירָה, הָבוּ לַיהו"ה בְּנֵי אֱלֹהִים, הָבוּ לַיהו"ה כְּבוֹד וְעוֹז.

מאמר שבח החביב מכל

וְשִׁבְחָא דְסֻלִּיק מֵהָאֵי עֲלָמָא דְאִיהוּ רְחִיק (יְתִיר), דָּא נִיחָא לִיה
לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִפְּלָא.

מאמר שירי דוד המלך ע"ה

תָּא חֲזִי בְּאֵלִין שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵיחֵן דְּקָאֲמַר דָּוִד, אֵית בְּהוֹן רִזִּין
וּמְלִין עֲלָאִין בְּרִזִּי דְחֻכְמָתָא, בְּגִין דְּכֻלְהוּ בְּרוּחַ קְדָשָׁא
אֲתַאֲמְרוּ, דְּהוּה שְׂרָא רוּחַ קְדָשָׁא עָלֵיהּ דְּדוֹד וְהוּה אֲמַר שִׁירָתָא,
וּבְגִין כֶּךָ פִּלְחוּ בְּרִזִּי דְחֻכְמָתָא אֲתַאֲמְרוּ.

מתוק מדבש

מאמר "שבח החביב מכל", ובו מבואר כי השבח שיוצא מאדם הגשמי
חביב יותר משבח המלאכים.

(מקור המאמר זוהר פרשת בשלח דף נו ע"א וצנזאורינו כרך ה עמ' תקד)

וְשִׁבְחָא דְסֻלִּיק מֵהָאֵי עֲלָמָא דְאִיהוּ רְחִיק, דָּא נִיחָא לִיה לְקַב"ה
מִפְּלָא. השבח העולה מעולם הזה, שהוא רחוק וחומרי, זה נוח
ומרוצה לפני הקב"ה יותר משאר כל השבחים שמשבחים העליונים.

מאמר "שירי דוד המלך ע"ה", ובו מבואר שבשירי דוד המלך ישנם
סודות עליונים וכולם נאמרו ברוח הקודש.

(מקור המאמר זוהר פרשת ושלח דף קעט ע"א וצנזאורינו כרך ג עמ' תלט)

תָּא חֲזִי בְּאֵלִין שִׁירִין וְתוֹשְׁבֵיחֵן דְּקָאֲמַר דָּוִד בֶּא וְרָאָה בָּאלוּ הַשִּׁירוֹת
וְהַתְּשִׁבּוֹת שֶׁאֵמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, אֵית בְּהוֹן רִזִּין וּמְלִין עֲלָאִין בְּרִזִּי
דְּחֻכְמָתָא יֵשׁ בֵּהֶם סוּדוֹת וּדְבָרִים עֲלִיוֹנִים בְּסוּדוֹת הַחֻכְמָה, כְּמוֹ שֶׁקִּבְּלוּ בְּעֲלֵי
הַקִּבְּלָה כִּי מִכָּל מְזֻמּוֹר וּמְזֻמּוֹר וְשִׁיר וְשִׁיר יוֹצֵא שֵׁם אֶחָד לְעֻנֵּין יְדוּעַ, בְּגִין דְּכֻלְהוּ
בְּרוּחַ קְדָשָׁא אֲתַאֲמְרוּ לִפְנֵי שְׁכוּלָם נִאֲמְרוּ בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, דְּהוּה שְׂרָא רוּחַ

מאמר קיום העולם הוא ע"י הילולים להקב"ה
 תקוּנָא תְּנִינָא, בְּתִקּוּנָא דְקִיּוּמָא דְהָאִי עֲלָמָא בְּעוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית,
 לְבָרְכָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא, בְּאֵינּוּן
 הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּהוּ כָּל פּוֹכְבֵי אֹר, הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשְׁמַיִם
 וְגו', לְקִיּוּמָא קִיּוּמָא דְהָאִי עֲלָמָא, וְעַל דָּא בְּכֻרְף שְׁאֲמַר, בְּרוּךְ
 בְּרוּךְ עַל כָּלָא.

מתוק מדבש

קַדְשָׁא עֲלִיָּה דְדוֹד וְהוּא אָמַר שִׁירְתָּא כִּי הִיא שׁוֹרָה רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ עַל דּוֹד
 ואז אמר שירה, לכן כל אותיות של מזמורי תהלים נכתבו ונסדרו ברוח הקודש,
 ובגין כך בְּלִיָּה בְּרִזִּי דְחֻכְמָתָא אֲתֵאֲמָרוּ ולכן כולם בסודות החכמה נאמרו.

מאמר "קיום העולם הוא ע"י הילולים להקב"ה", ובו מבואר שצריך לברך
 ולהלל להקב"ה על כל מעשה ומעשה שברא בעולם ובזה הוא קיום העולם.

(מקור המאמר חזק פקשט ויקהל דף רעו ע"א ונצלווינו כרך ח עמ' תלו-תלו)

תְּקוּנָא תְּנִינָא בְּתִקּוּנָא דְקִיּוּמָא דְהָאִי עֲלָמָא בְּעוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית תִּיקוּן
 ב' הוא בפסוקי דזמרה שמשבח להקב"ה על מה שתיקן במעשה בראשית
 לקיום העולם הזה, דהיינו לְבָרְכָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל עוֹבְדָא
 וְעוֹבְדָא שְׂצִירךְ לְבָרְכָא לְהַקְבִּיָּה עַל כָּל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁבְּרָא בְּעוֹלָם, בְּאֵינּוּן
 הַלְלוּיָהּ הַלְלוּהוּ כָּל פּוֹכְבֵי אֹר הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשְׁמַיִם וְגו' כְּשֶׁאֹמַר
 הַלְלוּיָהּ, שְׂמֻצָּה שְׂכַל צַבָּא הַשְׁמַיִם וְכָל הַנְּבִרָאִים יִהְיוּ לְהַקְבִּיָּה, וְעַל יְדֵי זֶה
 לְקִיּוּמָא קִיּוּמָא דְהָאִי עֲלָמָא לְקִיּוּמָא אֲתֵאֲמָרוּ שֶׁל זֶה הָעוֹלָם וְעַל דָּא
 בְּכֻרְף שְׁאֲמַר וְעַל כֵּן כְּשֶׁאֹמְרִים בְּכֻרְף שֶׁאֹמַר בְּרוּךְ, בְּרוּךְ עַל כָּלָא הוּא
 בא להורות שהקב"ה הוא ברוך ומבורך בפי כל הבריות.

מאמר העוסק בתורה לשמה זוכה לזמר לבוראו יחד עם המלאכים

אמר רבי יהודה, תא חזי, אין לך בכל לילה ולילה, שאינו אוֹחֵז מטטרו"ן שר הפנים, כל נשמתן של תלמידי חכמים העוסקים בתורה לשמה, ומראה אותן לפני הקדוש ברוך הוא, וממתינים מלאכי השרת ודוממים מלומר שירה, עד שיתכנפו נפשות הצדיקים עמהם, ויזמרו ביחד לא"ל עליון.

שנאמר הנצנים נראו בארץ, אלו העוסקים בתורה לשמה, עת הזמיר הגיע, אז הוא עת לזמר לבוראם ביחד, וקול התור נשמע בארצנו, זה מטטרו"ן, הבא לאסוף נשמתן של צדיקים, לזמר ליוצרים בכל לילה ולילה, שנאמר (תהלים קמב ה) יעלו

מתוק מדבש

מאמר "העוסק בתורה לשמה זוכה לזמר לבוראו יחד עם המלאכים", בו מבואר שהמלאכים ממתינים עד שיתקבצו כל נשמות העוסקים בתורה לשמה לזמר יחד עמהם.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת לך דף ל ע"ב ונצי"טו כח א עמ' טעה-טעו)

אמר רבי יהודה, תא חזי בא וראה מעלתן של העוסקים בתורה לשמה, כי אין לך בכל לילה ולילה, שאינו אוֹחֵז מטטרו"ן שר הפנים, כל נשמתן של תלמידי חכמים העוסקים בתורה לשמה ביום, ומראה אותן לפני הקדוש ברוך הוא, ואז וממתינים מלאכי השרת ודוממים מלומר שירה, עד שיתכנפו ויתאספו נפשות הצדיקים עמהם, ויזמרו ביחד (ה"ג הכ"י שירה) לא"ל עליון.

שנאמר הנצנים נראו בארץ, אלו העוסקים בתורה לשמה למטה בארץ ביום, עת הזמיר הגיע פירושו אז הוא עת לזמר לבוראם ביחד עם מלאכי השרת, וקול התור נשמע בארצנו, זה מלאך מטטרו"ן, הבא לאסוף נשמתן של צדיקים בלילה בשעת שינתם, לזמר ליוצרים בכל לילה ולילה יחד עם המלאכים, שנאמר יעלו חסידים בכבוד כאשר

חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתָם, מֵהוּ בְּכָבוֹד, אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה זֶה מִטְטְרוֹן.

מאמר עצמות טהורות הן הראויות לשבח להשי"ת
אֲנִשִּׁי בֵּיתוֹ, אֵינֹנִן רמ"ח אַבְרִים דִּילִיָּה, דִּהְכִי אֻקְמוּהָ מֵאִרִי מְתִנִיתִן,
רָשַׁע עֲוֹנוֹתָיו חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו, וְהִכִּי צִדִּיק זְכוּתָיו חֲקוּקִים
לוֹ עַל עֲצָמוֹתָיו, וּבִגִּין כָּךְ אָמַר דָּוִד, ^(תהלים לח י') כָּל עֲצָמוֹתֵי תֹאמְרָנָה,
וּבִגִּינָה אֶתְמַר, וּמִי מְעִידִין עַל הָאָדָם, קוֹרוֹת בֵּיתוֹ.

מתוק מדבש

יִרְנְנוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתָם כְּשִׁישִׁנִּים בְּלִילָה עַל מִשְׁכָּבָם, וְשׁוֹאֵל מֵהוּ יַעֲלוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד, אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה זֶה מִטְטְרוֹן שֶׁנֶּקְרָא כְבוֹד עַל שֵׁם שֶׁהִמְלִיכָה
הַנֶּקְרָא כְבוֹד מִתְּלַשֵּׁשׁ בּוֹ לְהַנְהִיגַת הָעוֹלָם בִּימֹת הַחֹל (נבז"י מפרש, כי מטטרוֹן
הוא נמשך קטן כמו נבז"ד עם המלה), וְהַחֲסִידִים הַעוֹסְקִים בְּתוֹרָה לְשִׁמְהָ יַעֲלוּ עִמּוֹ.

מאמר "עצמות טהורות הן הראויות לשבח להשי"ת", בו יבואר כי ע"י
מעשה המצות נחקקים זכויות על עצמות האדם שהם כלי המעשה לקיומם.

(מקור המאמר מהר"ם פראג שופטים דף ערה ע"א נרע"מ ונציאלונו כרך טו עמ' לו - לו)

אֲנִשִּׁי בֵּיתוֹ, אֵינֹנִן רמ"ח אַבְרִים דִּילִיָּה אֵלּוֹ הֵם הַרמ"ח אַבְרִים שֶׁל הָאָדָם,
כִּי גוֹף הָאָדָם נִקְרָא בֵּית לְהַנְשִׁמָּה, וְהֵינּוּ הָעֲצָמוֹת, כִּי קִימָא לָן כָּל אַבְר
שֶׁאִין בּוֹ עֵצִים אֵינּוּ אַבְר [וכו'], צִדִּיק כֵּךְ הוּא בְּצִדִּיק, כִּי זְכוּתָיו חֲקוּקִים
לוֹ עַל עֲצָמוֹתָיו שֶׁהֵם הִיוּ כְּלִי מַעֲשֵׂה לְגִמּוֹר הַמִּצְוֹת, וּבִגִּין כָּךְ אָמַר דָּוִד
בְּשִׁבִּיל זֶה אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, כָּל עֲצָמוֹתֵי תֹאמְרָנָה שְׂכוֹלִים הֵיוּ טְהוֹרִים בְּלִי
שׁוֹם עוֹן, וְהֵיוּ רְאוּיֹת לְשִׁבְחָה וְלִזְמִיר "ה' מִי כְמוֹךָ", וּבִגִּינָה אֶתְמַר וּבְשִׁבִּיל
הַצִּדִּיק לְמַדְנֹה (נמס' מעניית סס) וּמִי מְעִידִין עַל הָאָדָם, קוֹרוֹת בֵּיתוֹ הֵינּוּ
הָעֲצָמוֹת, כִּי עֲלֵיהֶם הִיא מִשְׁעַנַּת הַגּוּף.

מאמר שירת המלאכים תלויה בעבודת ישראל
אלֵין מִלְאָכִין אֵית לְהוֹן קֶרְבָּא (קִירְבָּא) עִם בְּנֵי נָשָׂא, וּמִתְזַנֵּן
(וּמִתְהַנֵּן) מִרִּיחָא וּבּוֹסְמָא דְלִתְתָּא, לְסִלְקָא בְּתוּעֵלְתָּא,
וּלְאַנְהָרָא יְתִיר, וְעֲלִיָּהּ חַד מִמֶּנָּא קְדוּמִיא "ל שְׁמִיָּה.

וְאַלֵין פְּתַחֲנִין שִׁירְתָּא וּמִשְׁתַּכְכִּי וְאַזְלִין לוֹן, וְלֹא אֶתְחַזֵּן עַד
דִּישְׁרָאֵל לְתִתָּא פְּתַחֲנִי וְאַמְרִי שִׁירְתָּא, פְּדִין קְיִימָן
בְּדוּכְתִּיָּהּ וְאַתְחַזֵּן נְהִירִין יְתִיר, תֵּלֶת זְמָנִין בְּיוֹמָא מְקַדְּשִׁי
קְדוּשָׁתָא, וְכַד יִשְׂרָאֵל עֲסָקִי בְּאוּרִיָּתָא, פְּלָהוֹן טָאסִין וְסִהְדִי
(אֲנִין) סִהְדוּתָא לְעִילָא, וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵיִים עֲלִיָּהּ.

מתוק מדבש

מאמר "שירת המלאכים תלויה בעבודת ישראל", בו מבואר שהמלאכים
מעידים על תורתם ותפלתם של ישראל ונוזנים מריח הקרבנות והקטורת
שלחם.

(מקור המאמר נוסח פרשת נשא דף מ ע"א נסיכנות ונציאוריו כך א עמ' תנז)

אֵלֵין מִלְאָכִין אֵית לְהוֹן קֶרְבָּא עִם בְּנֵי נָשָׂא אֵלוּ הַמִּלְאָכִים נִקְרָאִים
אִישִׁים וְיֵשׁ לָהֶם קֶצֶת קוֹרְבָּה עִם בְּנֵי אָדָם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר לְקֶרֶב
לָבָם לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, וּמִתְזַנֵּן מִרִּיחָא וּבּוֹסְמָא דְלִתְתָּא וְהֵם נוֹזְנִים מִרִּיחַ
הַקְּרִבָּנוֹת וּבּוֹשְׁמֵי הַקְּטֹרֶת שְׁמַעֲלִים הַתַּחֲתוֹנִים, לְסִלְקָא בְּתוּעֵלְתָּא וּלְאַנְהָרָא
יְתִיר לְעֵלוֹת וּלְקַבֵּל תּוֹעֵלַת רַב וְלִהְיֵיר יוֹתֵר [וְכו'].

וְאַלֵין פְּתַחֲנִין שִׁירְתָּא וּמִשְׁתַּכְכִּי וְאַזְלִין לוֹן וְאֵלוּ פּוֹתַחִים בְּשִׁירָה וּמִיד
נִשְׁתַּקִּים וְהוֹלָכִים לָהֶם, וְלֹא אֶתְחַזֵּן עַד דִּישְׁרָאֵל לְתִתָּא פְּתַחֲנִי וְאַמְרִי
שִׁירְתָּא וְלֹא נִרְאִים עַד שִׁישְׁרָאֵל לְמַטָּה פּוֹתַחִים וְאוֹמְרִים שִׁירָה, פְּדִין קְיִימָן
בְּדוּכְתִּיָּהּ וְאַתְחַזֵּן נְהִירִין יְתִיר אִז חוֹזְרִים וְעוֹמְדִים בְּמִקוֹמָם וְנִרְאִים מֵאִירִים
יוֹתֵר, תֵּלֶת זְמָנִין בְּיוֹמָא מְקַדְּשִׁי קְדוּשָׁתָא וְג' פַּעֲמִים בְּיוֹם בְּזִמְן תַּפְלָתָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים קְדוּשָׁה, וְכַד יִשְׂרָאֵל עֲסָקִי בְּאוּרִיָּתָא פְּלָהוֹן טָאסִין וְסִהְדִי
סִהְדוּתָא לְעִילָא וְכִשְׁיִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּתוֹרָה כּוֹלָם פּוֹרְחִים וּמַעֲדִים עַל זֶה לְמַעֲלָה,
וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵיִים עֲלִיָּהּ וְעַל יְדֵי זֶה הַקִּבָּה מֵרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל.

מאמר להתעורר ביראה בעת השיר

לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם, פְּקוּדָא דָּא קְיִימָא בְּאַלִין תּוֹשְׁבֵּחֵן דְּקָאֻמְר
 דְּדוֹד מְלָפָא, וּבְאַיִנוֹן קְרַבְנִין דְּאוֹרִייתָא, דְּתַמָּן פְּעִי בֵּר
 נֶשׁ לְדַחְלָא מְקַמִּי מְאַרְיָה, בְּגִין דְּאַיִנוֹן שִׁירִין קְיִימִין בְּהִהוּא
 אֲתֵר דְּאַקְרִי יִרְאָה, וְכֹל אִינוֹן הִלְלוּיָהּ, דְּאַיִנוֹן רָזָא דִירָאָה דְּקִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וּבְעֵי בֵּר נֶשׁ לְשׁוֹנָה רְעוּתִיָּה בְּאַיִנוֹן שִׁירִין בִּירָאָה,
 וְאוֹקְמוּהָ חֲבֵרְיָא כָּל אִינוֹן רְזִין דְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבֵּחֵן, וְכֹל אִינוֹן
 רְזִין דְּהִלְלוּיָהּ.

מתוך מדבש

מאמר "להתעורר ביראה בעת השיר", ובו מבואר שמצות יראת השם
 מתקיימת באדם ע"י דבקות רצונו בקדושת השירות והתשבחות שאמרן
 דוד המלך ע"ה.

(מקור המאמר מוהר ויקהל דף רצ ע"ב וצמאורינו כרך 8 עמוד ערב)

מצוה א' לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם, פְּקוּדָא דָּא קְיִימָא בְּאַלִין תּוֹשְׁבֵּחֵן דְּקָאֻמְר
 דְּדוֹד מְלָפָא מצוה זו עומדת לקיימה בשירות ותשבחות שאמר דוד המלך
 דהיינו בפסוקי דזמרה, וּבְאַיִנוֹן קְרַבְנִין דְּאוֹרִייתָא ובאותם הקרבנות שבתורה
 שאומרים לפני פסוקי דזמרה, דְּתַמָּן פְּעִי בֵּר נֶשׁ לְדַחְלָא מְקַמִּי מְאַרְיָה
 ששם צריך האדם לעורר את עצמו לירא מלפני קונו כל זמן שעוסק בהם, בְּגִין
 דְּאַיִנוֹן שִׁירִין קְיִימִין בְּהִהוּא אֲתֵר דְּאַקְרִי יִרְאָה לפי שאלו השירים
 מושרשים במקום המלכות הנקראת יראה, כי היא מזמרת תמיד מצד בחי' הדין
 שבה, ששם סוד השירים כמו שהלויים משוררים מצד הגבורה, וְכֹל אִינוֹן
 הִלְלוּיָהּ דְּאַיִנוֹן רָזָא דִירָאָה דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וכן כל אלו הללויה
 שבפסוקי דזמרה שהם בסוד היראה של הקב"ה, כי כשהאדם מזכיר את נוראותיו
 ומעשיו של הקב"ה, ושבחים שהנבראים משבחים לו, נכנסת יראת ה' בלבו,
 וּבְעֵי בֵּר נֶשׁ לְשׁוֹנָה רְעוּתִיָּה בְּאַיִנוֹן שִׁירִין בִּירָאָה וצריך האדם לשים
 את רצונו באותם השירים ביראה, וְאוֹקְמוּהָ חֲבֵרְיָא, כָּל אִינוֹן רְזִין דְּשִׁירִין
 וְתוֹשְׁבֵּחֵן וְכֹל אִינוֹן רְזִין דְּהִלְלוּיָהּ וכבר ביארו החברים את כל הסודות
 של השירות והתשבחות וכל הסודות של הללויה.

מאמר המלאכים מתחזקים בכח הצדיקים שבעולם הזה
בשעתא דקדשא בריהּ הוא עאל בגנתא דעדן, בדין כל אינון
אילנין דגנתא, וכל אינון נשמתין דצדיקייא, פתחי
ואמרי (תהלים כד ז) שאו שערים ראשיכם וגו', מי זה מלך הכבוד
וגו', שאו שערים ראשיכם וגו'.

ובשעתא דנשמתהון דצדיקייא די בארעא אהדרו לגופייהו,
בדין אתקיפו בהו כל אינון מלאכין, ואמרי (שם קלד א)
הנה ברכו את יהו"ה כל עבדי יהו"ה, ואוליפנא דא משריא

מתוק מדבש

מאמר "המלאכים מתחזקים בכח הצדיקים שבעולם הזה", בו יתבאר
דבעת שנשמות הצדיקים שבעוה"ז חוזרות לגופם בחצות לילה, אז מתחזקים
המלאכים על ידם.

(מקור המאמר צהר פרשת וקהל דף קלז ע"א וצלאוריו כרך ס עמ' קלז-קלס)

בשעתא דקדשא בריהּ הוא עאל בגנתא דעדן בשעה שהקב"ה נכנס בגן עדן
בסוד יחוד יעקב ולאה, בדין כל אינון אילנין דגנתא וכל אינון
נשמתין דצדיקייא פתחי ואמרי אז כל אילנות של הגן עדן שהם הספירות של
לאה, וכל נשמות הצדיקים פותחים ואומרים שאו שערים ראשיכם וגו' הם
שערי ציון וירושלים שהם יסוד ומלכות דנוקבא, מי זה מלך הכבוד וגו', שאו
שערים ראשיכם וגו' היינו סוף המזמור שפתחו בו משמרה הראשונה ולא סיימו
את כל המזמור (כמאמר לעיל צלאוריו עמ' קלז), ועתה מסיימים את השיר בעלי הגן.

ובשעתא דנשמתהון דצדיקייא די בארעא אהדרו לגופייהו ובשעה
שנשמות הצדיקים שעמדו למעלה בהר ה' ובמקום קדשו עד חצות
והם יורדות בחצות לילה וחוזרות לגופיהם שבעולם הזה, בדין אתקיפו בהו
כל אינון מלאכין אז מתחזקים על ידם כל אותם המלאכים של משמרה
שניה, כי על ידם הם אומרים שירה, ואמרי ואומרים להם הנה ברכו את יהו"ה
כל עבדי יהו"ה העומדים בבית ה' בלילות, ללמוד תורה ומשתתפים עם

תְּלִיתָאָה קָא אָמְרִי דָּא בְּאַרְבַּע שְׁעָתִי בְּתַרִּייתָא, וְקָאמְרִי שִׁירְתָּא
עַד דְּסָלִיק נְהוּרָא דְּצַפְרָא, דְּכִדִּין מְשַׁבְּחִין לְמַרְיָהוֹן כָּל אֵינּוֹן
כּוֹכְבֵּיָא וּמִזְלֵי, וְכָל אֵינּוֹן מְלָאכִין עֲלָאִין דִּי שְׁלֹטְנִיהוֹן בִּימְמָא,
כְּלָהוּ מְשַׁבְּחִין לְמַאֲרִיהוֹן וְאָמְרִי שִׁירְתָּא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (איוב לח
) בְּרֵן יַחַד כּוֹכְבֵי בֶקֶר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

בְּשַׁעְתָּא דְּשִׁמְשָׁא נָפִיק בִּימְמָא, יִשְׂרָאֵל נָטְלִי שִׁירְתָּא לְתַתָּא,
וְשִׁמְשָׁא לְעִילָא, דְּכְתִיב (תהלים עב ה) יִירָאוּךָ עַם שְׁמֶשׁ,
בְּשַׁעְתָּא דְּנָטִיל שִׁמְשָׁא בְּגִלְגָּלִי, פִּתַּח קַל נְעִימוּתָא וְאָמַר שִׁירְתָּא,
וּמֵאֵי שִׁירְתָּא קָאמְר, (שם קה א) הוֹדּוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ וְגו', (שם
פסוק ב) שִׁירּוֹ לוֹ זָמְרוּ לוֹ

מתוק מדבש

הצדיקים שבגן עדן. ואוליפנא דָּדָא מְשַׁרְיָא תְּלִיתָאָה קָא אָמְרִי דָּא
בְּאַרְבַּע שְׁעָתִי בְּתַרִּייתָא ולמדנו ששיר זה אומרים גם מחנה השלישית בארבע
שעות האחרונות, וְקָאמְרִי שִׁירְתָּא עַד דְּסָלִיק נְהוּרָא דְּצַפְרָא ואומרים שירה
זו עד שעולה אור הבקר, דְּכִדִּין מְשַׁבְּחִין לְמַרְיָהוֹן כָּל אֵינּוֹן כּוֹכְבֵּיָא וּמִזְלֵי
ואז משבחים לקונם כל אותם הכוכבים והמזלות, וְכָל אֵינּוֹן מְלָאכִין עֲלָאִין
דִּי שְׁלֹטְנִיהוֹן בִּימְמָא וכל אותם המלאכים שממשלתם ביום, כְּלָהוּ מְשַׁבְּחִין
לְמַאֲרִיהוֹן וְאָמְרִי שִׁירְתָּא כולם משבחים לקונם ואומרים שירה הָדָא הוּא
דְּכְתִיב וְהוּא שְׁכָתוֹב בְּרֵן יַחַד כּוֹכְבֵי בֶקֶר היינו קרוב לאור הבקר, אז וַיִּרְעוּ
כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים מריעים בתרועת שירה כל המלאכים השולטים ביום.

ואמר עוד בְּשַׁעְתָּא דְּשִׁמְשָׁא נָפִיק בִּימְמָא בשעה שהשמש יוצא ביום,
יִשְׂרָאֵל נָטְלִי שִׁירְתָּא לְתַתָּא וְשִׁמְשָׁא לְעִילָא אז ישראל אומרים
שירה למטה והשמש למעלה, דְּכְתִיב יִירָאוּךָ עַם שְׁמֶשׁ פִּי יִירָאוּ מִמֶּךָ בעת
שהשמש מתחיל להאיר, כִּי בְּשַׁעְתָּא דְּנָטִיל שִׁמְשָׁא בְּגִלְגָּלִי בשעה שהשמש
נוסע בגלגליו, פִּתַּח קַל נְעִימוּתָא וְאָמַר שִׁירְתָּא פותח קול נעים ואומר
שירה, וּמֵאֵי שִׁירְתָּא קָאמְר ומהו השירה שאומר, הוֹדּוּ לַיהוָה קְרָאוּ
בְּשִׁמּוֹ הודיעו בעמים עלילותיו, כִּי השמש משגיח ורואה כל עלילותיו של

מאמר לברך את ה' בנשמה וגוף

עַד דְּלֹא תַפּוּק מֵעֲלֵמָא, הַשְׁתָּא דְּאַנְתָּ אֲשֶׁתְּכַחַת עִם גּוּפָא, וְכָל
קִרְבֵּי אֶת שֵׁם קְדֻשׁוֹ, אֲתוּן שִׁיפִי דְּמִשְׁתַּתְּפִי בְּרוּחָא, הַשְׁתָּא
דְּאֲשֶׁתְּכַחַת עִמְכוֹן, אֶקְדִּימוּ לְבִרְכָּא שְׂמָא קְדִישָׁא, עַד לֹא יִמְטִי
זְמַנָּא דְּלֹא תִיכְלוּן לְבִרְכָּא לִיה וּלְאַדָּאָה עֲלִיכוּ.

מתוק מדבש

הקב"ה מפני שהוא משמש ממזרח שמש עד מבואו, ואומר לבני האדם הורו
לה' על כל הטובות שעושה עמכם, שִׁירוּ לוֹ זָמְרוּ לוֹ שיחו בכל נפלאותיו,
וגם תשיחו ביניכם בכל נפלאות ה' העושה בעולמו.

מאמר "לברך את ה' בנשמה וגוף" בו מבואר שצריך לברך ולהודות
להקב"ה על שנתן כח באדם לקיים מצות ומעשים טובים.

(מקור המאמר צהר פרשת נשא דף קמ ע"א וצנזאורינו כך יצ עמ' קלג)

עַד דְּלֹא תַפּוּק מֵעֲלֵמָא תְּקִידִים נַפְשִׁי לְבִרְכָּא אֶת ה' עַד שְׁלֹא תַצֵּא מִן
הָעוֹלָם, הַשְׁתָּא דְּאַנְתָּ אֲשֶׁתְּכַחַת עִם גּוּפָא עֵתָה שֶׁאֵת נִמְצָאָת יַחַד עִם
הַגּוּף, וְכָל קִרְבֵּי אֶת שֵׁם קְדֻשׁוֹ, הֵינּוּ אֲתוּן שִׁיפִי דְּמִשְׁתַּתְּפִי בְּרוּחָא
אֲתָם הַאֲבִירִים הַמִּשְׁתַּתְּפִים עִם הָרוּחַ, הַשְׁתָּא דְּאֲשֶׁתְּכַחַת עִמְכוֹן עֵתָה שֶׁהָרוּחַ
נִמְצָא עִמְכֶם, אֶקְדִּימוּ לְבִרְכָּא שְׂמָא קְדִישָׁא הַקְדִּימוּ לְבִרְכָּא אֶת שֵׁם
הַקְדוּשׁ, עַד לֹא יִמְטִי זְמַנָּא דְּלֹא תִיכְלוּן לְבִרְכָּא לִיה עַד שְׁלֹא יִגִּיעַ הַזְמַן
שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לְבִרְכָּא אוֹתוֹ, וּלְאַדָּאָה עֲלִיכוּ וּלְהוֹדוֹת עֲלֵיכֶם, דֵּהֵינּוּ לְהוֹדוֹת
לְהַקְבִּ"ה עַל שֶׁנָּתַן לָכֶם כֹּחַ לַפְעוֹל וּלְעֲשׂוֹת מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הזוהר במד מערה... שם נלמד סודי חזק

"הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוך מדב"ש"

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

**23 כרכים המפרשים את כל דברי הזוהר
בלשון קל וקצר ע"פ מפרשי הזוהר הקדמונים**

ניתן להשיג בפורמט גדול (24/17 ס"מ)

ובפורמט בינוני (17/12 ס"מ) - מהדורת ר' הערשל וועבער

ובפורמט כיס "ובלכתך בדרך" (16.5/11.5) מהדורת ר' יוסף צבי בערגער

משלוחים חינם עד הבית לכל חלקי הארץ

ניתן להשיג בחנויות המובחרות

במייל: 3022233@gmail.com

1800-350-330